

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **Teplárna Liberec, a. s.**, se sídlem Dr. Milady Horákové 641/34a, Liberec 4, zast. Mgr. Martinem Pecklem, advokátem se sídlem Italská 27, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Alexandr Kendik JUNIOR**, se sídlem nám. Soukenné 121/1, Liberec 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2013, čj. OÚPSŘ 225/2013-330, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 25. 8. 2014, čj. 59 A 95/2013 – 41,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 25. 8. 2014, čj. 59 A 95/2013 – 41, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 14. 8. 2013, čj. OÚPSŘ 225/2013 - 330, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 32 684 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Martina Peckla, advokáta.
- IV. Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Autorizovaný inspektor Ing. arch J. P. doručil dne 5. 5. 2013 Magistrátu města Liberec, stavebnímu úřadu (dále jen „stavební úřad“) oznámení stavebního záměru pro stavbu: *„bytový dům Jáchymovská 269, Liberec – plynová kotelna, změna dokončené stavby – Změna způsobu vytápění a ohřevu TUV pro bytový dům, instalace plynových kotlů“* (dále jen „stavební záměr“), ke kterému přiložil svůj certifikát. Stavebníkem byla osoba zúčastněná na řízení. Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti oznámení stavebního záměru námitky, které žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 8. 2013, čj. OÚPSŘ 225/2013-330, zamítl jako nepřipustné. Kasační stížností je napadán rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, kterým byla žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného zamítnuta.

II. Relevantní skutkové okolnosti vyplývající ze správního spisu

[2] Stavební úřad vyvěsil dne 20. 5. 2013, pod sp. zn. CJ MML 075550/13, výše uvedené oznámení o stavebním závěru. Proti tomu podal stěžovatel ve stanovené lhůtě námitky dle § 117 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném pro projednávanou věc. V nich namítal, že je vlastníkem a provozovatelem soustavy zásobování tepelnou energií (dále jen „SZTE“) v Liberci, na kterou je napojen i dům, v němž má být stavební záměr realizován. Zároveň je stěžovatel oprávněným z věcného břemene svědčícího mu ke stavbě i sousednímu pozemku, opravňujícího jej k přístupu do objektů za účelem údržby a kontroly součástí SZTE. Odpojením bytového domu ve spojení s odpojením dalších objektů v lokalitě od SZTE vzniknou technické potíže v důsledku teplotních a tlakových ztrát. To vyvolá potřebu investic do SZTE provozovaných stěžovatelem. Stěžovatel byl přesvědčen, že kdyby bylo vedeno správní řízení, byl by jeho účastníkem. K oznámení o stavebním záměru proto musel být připojen i jeho souhlas. Stěžovatel dále namítal, že stavba je v rozporu s energetickým zákonem, zákonem o ochraně ovzduší, zákonem o inspekci práce, se správním řádem i stavebním zákonem. Stavbu podle stěžovatele lze provést pouze na základě řádného stavebního řízení a nikoli prostřednictvím certifikátu autorizovaného inspektora.

[3] Žalovaný svým rozhodnutím zamítl námitky stěžovatele jako nepřipustné z důvodu, že k jejich podání stěžovatel nebyl oprávněn. Námitky mohou podat pouze osoby, které by jinak byly účastníky stavebního řízení. Souhlas těchto osob musí být připojen k oznámení autorizovaného inspektora. V případě osob odlišných odvolací orgán posuzuje pouze to, zda měl být k oznámení připojen i jejich souhlas či nikoli. Žalovaný proto nezkoumal soulad stavebního záměru s právními předpisy ani věcnou správnost certifikátu autorizovaného inspektora a zabýval se pouze otázkou, zda by stěžovateli jinak svědčilo účastenství ve stavebním řízení. Dovodil přitom, že práva stěžovatele nemohou být realizací dotčené stavby dotčena. Stavba bude probíhat v odděleném prostoru od zařízení stěžovatele, nijak jej neovlivní a neovlivní ani přístup stěžovatele k němu. Při uvedení kotelny do provozu bude zařízení stěžovatele odpojeno a nebude do něj zasahováno. Ochrana zařízení stěžovatele je zajištěna ventily, které zůstanou nedotčeny. Dodávka tepelné energie do objektu není vázána jen na stavebně-technické připojení objektu, ale je podmíněna především uzavřením soukromoprávní smlouvy o odběru

pokračování

tepelné energie. Na základě uvedeného dospěl žalovaný k závěru, že stěžovatel je vlastníkem zařízení SZTE a svědčí mu věcné břemeno přístupu k tomuto zařízení do objektu, v němž je prováděna stavba. Nicméně realizací stavby nebudou jeho práva přímo dotčena. Nebyl by tedy účastníkem stavebního řízení dle § 109 stavebního zákona. K oznámení autorizovaného inspektora proto nebylo nutné připojit souhlas stěžovatele.

III. Řízení před krajským soudem

[4] Stěžovatel podal proti rozhodnutí žalovaného dne 16. 10. 2013 žalobu, v níž namítal, že stavební záměr nebylo možné realizovat prostřednictvím jeho oznámení s certifikátem autorizovaného inspektora. Pokud by však tento postup přípustný byl, měl být k oznámení připojen souhlas stěžovatele, neboť stěžovatel by jinak na základě skutečností uvedených již v odvolání byl účastníkem stavebního řízení ve smyslu § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona.

[5] Krajský soud žalobu zamítl. Dospěl přitom k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky účastníka stavebního řízení ve smyslu uvažovaných § 109 písm. b), d) a e) stavebního zákona, a proto ani nemohl být vyžadován jeho souhlas s oznamovaným stavebním záměrem. Stěžovatele podle krajského soudu nelze považovat za účastníka řízení ve smyslu § 109 písm. b) stavebního zákona, protože není vlastníkem dotčeného bytového domu. Nelze jej považovat za účastníka řízení ani dle § 109 písm. d) a e) stavebního zákona. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že pouhá existence práva odpovídajícího věcnému břemeni podle zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), či právo vlastnické nevedou automaticky k účastenství, není-li na základě konkrétních skutkových okolností dána potencialita dotčení práv. Krajský soud poukázal na skutečnost, že stavební úpravy budou probíhat pouze uvnitř bytového domu a na jiném místě, než kde se nachází zařízení ve vlastnictví stěžovatele. Do zařízení coby součásti SZTE nebude prováděnou změnou bytového domu zasahováno a přístup stěžovatele k němu nebude nijak omezen. Z projektové dokumentace ani stavebního záměru nevyplývá, že by mělo být zasahováno do přípojky ve vlastnictví stěžovatele. Vlastní odpojení technologického zařízení SZTE je zásadně prováděno přímo teplotně-energetickým subjektem na náklady stavebníka, který potřebu odpojení od SZTE vyvolal. Posuzovaný stavební záměr nemůže představovat možné dotčení práva stěžovatele pramenícího z § 77 odst. 6 energetického zákona. Krajský soud nepřisvědčil ani námitkám stěžovatele týkajícím se změny hydraulických parametrů, snížení provozuschopnosti SZTE a v důsledku toho zvýšení měrných a tlakových ztrát a nárůstu nákladů na dopravu tepla ke konečnému uživateli. Podle napadeného rozsudku není dotčení SZTE přímým důsledkem provádění stavebního záměru (vybudování kotelny). Popisované možné technické dopady na SZTE nastanou v souvislosti s poklesem počtu odběratelů, tedy po ukončení soukromoprávního vztahu odběru tepelné energie. Krajský soud tedy neshledal ani potenciální dotčení vlastnického práva žalobkyně k SZTE.

IV. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu včas podanou kasační stížností, podle které by měl v případě vedení stavebního řízení postavení účastníka řízení. K oznámení stavebního záměru měl proto být připojen i jeho souhlas. Na základě § 109 písm. b) stavebního zákona měl být stěžovatel účastníkem řízení z důvodu vlastnictví přípojky SZTE zasahující do předmětného bytového domu. V důsledku změny vytápění domu musí být do přípojky zasaženo jejím odpojením a zaslepením, včetně uzavření ventilů. Není přitom rozhodné, že se zaslepením přípojky souvisí i soukromoprávní vztah stěžovatele a vlastníka bytového domu. Naopak v případě zaslepení přípojky je ukončení soukromoprávního vztahu o dodávkách tepelné energie nevyhnutelné. Účastenství ve smyslu § 109 písm. d) stavebního zákona stěžovateli podle kasační stížnosti svědčí, neboť v případě odpojení od SZTE a napojení na lokální plynový kotel se stane přípojka v domě nadbytečnou. Dojde tak k dotčení práva stěžovatele odpovídajícímu věcnému břemeni dle energetického zákona, tj. práva stěžovatele na přístup k přípojce v domě. Z důvodu technických problémů vyvolaných odpojením domu od SZTE (zvýšení měrných a teplotních ztrát, snížení provozuschopnosti), bude nutné provést repasi systému a zvýšit náklady na distribuci tepla. Stěžovateli proto svědčí i účastenství dle § 109 písm. d) a e) stavebního zákona. Závěr o technických problémech potvrzuje stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 4. 3. 2009, čj. 36919/09-82 (dále jen „stanovisko ministerstva“), a posudek vypracovaný pro objekty v lokalitě Liberec - Františkov (dále jen „technický posudek“).

[7] Pro účastenství osoby ve stavebním řízení postačí podle kasačních námitek pouhá možnost dotčení práv, kterou je nutno vykládat extenzivně a nikoli restriktivně. Smyslem stavebního záměru je odpojení domu od SZTE a připojení na lokální zdroj tepelné energie. Mezi těmito skutečnostmi je přitom kauzální vztah. Negativními dopady technického rázu na SZTE bude stěžovatel přímo dotčen na svých právech.

[8] Nezabýval-li se krajský soud ani žalovaný námitkami stěžovatele ohledně porušení zákona o ochraně ovzduší, porušily jeho právo na přístup ke spravedlnosti. Stěžovatel namítal, že krajský soud se při rozhodování věci bez bližšího zdůvodnění odchýlil od svých dřívějších názorů i od judikatury Nejvyššího správního soudu, na kterou stěžovatel konkrétně odkázal. Krajský soud se nevypořádal s námitkou, podle které mělo být podle ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona ve věci vedeno řádné stavební řízení, napadený rozsudek je proto nepřezkoumatelný. Krajský soud dále neprovedl důkaz stanoviskem ministerstva a technickým posudkem. Závěrem stěžovatel zdůraznil, že právní úprava zásobování tepelnou energií má veřejnoprávní charakter.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 29. 9. 2014, kterým se ztotožnil s vypořádáním věci krajským soudem. V doplnění vyjádření ze dne 4. 12. 2014 uvedl, že stavební záměr byl již realizován. Případné zrušení rozhodnutí žalovaného proto nepovažoval za přínosné, označil jej za formalismus a uvedl, že takové rozhodnutí soudu by snížilo důvěru občanů v rozhodování veřejné moci. Vzhledem k realizaci stavebního záměru i jeho kolaudaci žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud zvážil zastavení řízení pro opadnutí jeho předmětu.

pokračování

[10] Stěžovatel v replice setrval na svých již vyjádřených závěrech, neztotožnil se přitom s názory žalovaného uvedenými v doplnění vyjádření.

V. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[11] Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[12] Na základě § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud při přezkumu rozhodnutí krajských soudů vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, ledaže by bylo řízení před soudem zmatečné, bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo v případě je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. K těmto vadám tedy Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti. Zdejší soud přezkoumal napadený rozsudek z těchto důvodů a žádné z uvedených pochybení v řízení před krajským soudem neshledal.

[13] Nejvyšší správní soud předesílá, že obdobnou kasační stížností stěžovatele se zabýval již v rozsudku ze dne 24. 6. 2015, čj. 10 As 209/2014 – 55, a dále také ve věcech stěžovatele vedených pod sp. zn. 2 As 170/2014 a 7 As 163/2014.

[14] Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Stěžovatel spatřoval nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu v tom, že se odchýlil od ustálené praxe, dále v nevypořádání se se všemi žalobními body a v neprovedení navržených důkazů.

[15] Odklonem od dosavadní rozhodovací praxe se krajský soud v napadeném rozsudku podrobně zabýval a dospěl k závěru, že zde k žádnému odchýlení nedochází (viz str. 5 a 6 napadeného rozsudku). Tento závěr jasným a přezkoumatelným způsobem zdůvodnil tím, že v předchozích věcech soudy konstatovaly, že přichází v úvahu účastenství provozovatele SZTE dle § 109 stavebního zákona, nicméně nezabývaly se správností závěru o účastenství. Krajský soud se proto řídil jinou judikaturou Nejvyššího správního soudu, v níž bylo účastenství věcně řešeno. V tomto směru je tedy rozhodnutí přezkoumatelné.

[16] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou, podle níž se krajský soud nevypořádal s tím, že žalovaný nebyl oprávněn umožnit realizaci stavebního záměru postupem dle § 117 stavebního zákona. Na tento žalobní bod krajský soud reagoval tím, že nemůže takovou námitku posuzovat, neboť se jí nemohl zabývat ani žalovaný. Jeho předmětem totiž bylo pouze posouzení přípustnosti podaných námitek. Tento závěr je podle Nejvyššího správního soudu správný. Podle ustanovení § 117 odst. 4 stavebního zákona osoby, jež by jinak byly účastníky stavebního řízení, mohou podat proti

oznámenému stavebnímu záměru námitky pouze z důvodu, že neodpovídá podkladům, na základě kterých udělily svůj souhlas, nebo z důvodu, že jejich souhlas nebyl opatřen; k jiným námitkám se nepřihlíží. Stavební zákon tedy okruh možných námitek explicitně omezil, přičemž stěžovatelem uplatněná námitka do tohoto výčtu nespadá. Žalovaný a následně ani krajský soud se proto nemohli touto námitkou zabývat, a to ani za předpokladu, že by dospěli k závěru, že se jedná o osobu, která by jinak byla účastníkem stavebního řízení podle § 109 stavebního zákona.

[17] Nepřezkoumatelnost rozsudku nelze spatřovat ani v neprovedení navržených důkazů. Krajský soud řádně zdůvodnil (viz str. 8 napadeného rozsudku), proč navrhované důkazy neprovedl. Podle krajského soudu nemohly nijak podpořit závěr o přímém dotčení práv stěžovatele v důsledku oznámení stavebního záměru. Krajský soud se tedy tím, že dokazování navrženými listinami neprovedl, žádného pochybení nedopustil.

[18] Vzhledem k výše uvedenému považuje Nejvyšší správní soud námitky stěžovatelky týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku za nedůvodné.

[19] Krajský soud podle stěžovatele nesprávně posoudil otázku jeho účastenství dle § 109 stavebního zákona, a tudíž i to, zda měl být opatřen souhlas stěžovatele s oznámeným stavebním záměrem a zda byl oprávněn proti tomuto záměru podat námitky.

[20] Stavebník je podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona oprávněn provést stavbu vyžadující jinak stavební povolení na základě oznámení stavebního záměru stavebnímu úřadu autorizovaným inspektorem, který posoudil projektovou dokumentaci stavby a k oznámení připojil souhlasy osob, které by byly jinak účastníky stavebního řízení. Stavební úřad toto oznámení vyvěsí dle odst. 4 téhož ustanovení po dobu 30 dní, přičemž osoby, které by jinak byly účastníky stavebního řízení, mohou mimo jiné namítat, že k oznámení nebyl opatřen jejich souhlas. Odvolací orgán pak může dle odst. 5 citovaného ustanovení rozhodnout o tom, že oznámení nemá právní účinky, jestliže oznámený stavební záměr je v rozporu s právními předpisy, nebo o zamítnutí námitek nebo výhrad pro nepřípustnost nebo pro nedůvodnost.

[21] Oprávnění stěžovatele podat námitky proti stavebnímu záměru s certifikátem oznámenému autorizovaným inspektorem, včetně otázky nezbytnosti opatření souhlasu stěžovatele se stavebním záměrem, je vzhledem k výše uvedeným zákonným kritériím závislé na posouzení toho, zda by stěžovatel byl účastníkem stavebního řízení o stavebním záměru, bylo-li by vedeno. Stěžovatel své účastenství odvozoval od § 109 písmen b), d) a e) stavebního zákona.

[22] Touto otázkou se Nejvyšší správní soud již zabýval ve skutkově i právně obdobných věcech například v rozsudcích ze dne 18. 9. 2014, čj. 7 As 162/2014 – 34, a ze dne 5. 11. 2014, čj. 1 As 130/2014 – 29.

[23] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, podle něhož u stěžovatele nepřichází v úvahu účastenství na základě § 109 písm. b) stavebního zákona. Stěžovatel je sice vlastníkem stavby – SZTE, nicméně nejedná se o stavbu, na níž má být provedena změna. Touto stavbou je v případě změny způsobu vytápění a ohřevu TUV

pokračování

obecně dům, v němž má k této změně dojít (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2006, čj. 3 As 26/2005 – 55). Z oznámení stavebního záměru ani z certifikátu autorizovaného inspektora rozhodně neplyne, že by tomu v nyní posuzovaném případě mělo být jinak. Cílem stavebního záměru není změna samotné SZTE. Účastníkem stavebního řízení na základě citovaného ustanovení by tedy byl pouze vlastník předmětného bytového domu.

[24] Nejvyšší správní soud však nesouhlasí s názorem krajského soudu, že by stěžovatel nemohl být účastníkem případného stavebního řízení na základě § 109 písm. d) a e) stavebního zákona.

[25] SZTE je stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona. Jak vyplývá ze soudního a správního spisu, tato stavba se nachází na pozemku, na kterém má být provedena změna stavby (změna způsobu vytápění a ohřevu TUV) i na pozemku sousedním. Kromě toho svědčí stěžovateli na základě § 76 odst. 5 a § 77 odst. 6 energetického zákona právo odpovídající věcnému břemeni ve vztahu k předmětnému bytovému domu.

[26] Samotná existence vlastnického práva, respektive práva odpovídajícího věcnému břemeni, není postačující k učinění závěru o účastenství osoby z těchto práv oprávněné. Podle § 109 písm. d) i e) stavebního zákona musí přistoupit druhá podmínka, tj. přímé dotčení práv těchto osob. Jak uvedl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 19. 6. 2009, čj. 5 As 67/2008 – 111, účastenství v územním i stavebním řízení má vždy dvě podmínky; existenci vlastnického nebo věcného práva jako podmínku základní a druhou podmínku, kterou je přímé dotčení existujícího práva. Klíčová pro vymezení okruhu účastníků územního i stavebního řízení je tedy existence přímého dotčení. Zároveň je však nutno podotknout, že k závěru o účastenství osoby postačí pouhá možnost dotčení práv. To, zda skutečně k dotčení dojde, či nikoliv, má být až předmětem meritorního posouzení ve stavebním řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, čj. 2 As 44/2005 – 116).

[27] Krajský soud správně uvedl, že při posuzování otázky přímého dotčení dle § 109 písm. d) a e) stavebního zákona je možné vycházet z úvah, které učinil Nejvyšší správní soud ve vztahu k účastenství provozovatele SZTE v řízení o dodatečném povolení stavby spočívající ve změně způsobu vytápění (konkrétně v rozsudcích ze dne 27. 3. 2014, čj. 9 As 101/2013 – 27, a ze dne 3. 4. 2014, čj. 9 As 120/2013 – 19). Ačkoliv se v rámci řízení o dodatečném povolení stavby řídí účastenství § 27 správního řádu, klíčová otázka je zde shodná. Jak totiž vyplývá z odstavce druhého citovaného ustanovení, účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech. I zde je tedy stěžejní posouzení přímého dotčení práv.

[28] Podobně jako v citovaných rozsudcích byly v této věci autorizovaným inspektorem i žalovaným (a poté krajským soudem) konkretizovány některé skutkové okolnosti, které do určité míry v některých aspektech snižují možnost přímého dotčení stěžovatele na jeho právech. Předně stavební úpravy mají probíhat pouze uvnitř bytového domu v ulici Jáchymovská č.p. 269, na jiném místě společných prostor, než kde se nachází zařízení ve vlastnictví stěžovatele. Zařízení je uzavřeno v samostatné místnosti, kam

nebude přístup stěžovatele prováděním stavby nijak omezen. Stavební úpravy nevyžadují ani přemístění či odstranění zařízení stěžovatele.

[29] Krajský soud nezohlednil zásadní skutkovou okolnost, kterou se nyní projednávaný případ liší od situací posuzovaných v obou jím aplikovaných rozsudcích. Zatímco ve výše zmiňovaných rozsudcích Nejvyššího správního soudu byla posuzována situace, kdy v průběhu správního řízení již bylo SZTE fyzicky odpojeno od rozvodů v domě, v nyní projednávané věci měla stavba probíhat při napojení SZTE na rozvody v domě. Součástí stavebního záměru je přitom napojení nových plynových kotlů na tytéž rozvody, jak vyplývá z oznámení stavebního záměru i certifikátu autorizovaného inspektora, v nichž je shodně uvedeno: „*Pro vnitřní zásobování objektu budou využity doplněné stávající potrubní rozvody vytápění, TUV.*“ To, že se jedná o zásadní skutkovou okolnost, lze dovodit i ze slov, kterými vymezil Nejvyšší správní soud hlavní spornou otázku v jednom z uvedených rozsudků (čj. 9 As 120/2013 – 19): „*V projednávané věci představuje spornou otázku posouzení, zda žalobkyně měla či neměla být účastníkem řízení o dodatečném povolení stavby i poté, kdy došlo k odpojení jejího zařízení.*“

[30] Právě v tom, že stavba měla zasáhnout do rozvodů, na které byla stále napojena SZTE, spatřuje Nejvyšší správní soud možnost přímého dotčení stěžovatele na jeho právech k SZTE. Provozovatel SZTE by měl být informován o tom, jakým způsobem bude probíhat napojení na rozvody aktuálně napojené na SZTE. V tomto rozsahu by se tedy měl účastnit stavebního řízení, bylo-li by vedeno, a měl by mít také mimo jiné možnost uplatnit námitky dle § 114 stavebního zákona. Pro tyto závěry nebylo relevantní, že stěžovatel uplatňuje rovněž mnohé výtky, které se přímo této oblasti dotčení jejích práv netýkají. V řízení o námitkách podle § 117 odst. 4 stavebního zákona se řeší právě pouze otázka potenciálního přímého dotčení práv, nikoliv samotná důvodnost výtek směřujících věcně proti danému záměru. Je-li patrné, že by určitá osoba mohla být stavebním záměrem přímo dotčena ve svých právech ve smyslu § 109 písm. d) či e) stavebního zákona, musí být k oznámení o stavebním závěru ve smyslu § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona opatřen její souhlas.

[31] V této souvislosti je vhodné poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2014, čj. 5 As 91/2013 – 50, v němž měl být podle stěžovatele vysloven právní názor, že provozovatel SZTE má být v podobných případech účastníkem řízení. Shodně s krajským soudem má Nejvyšší správní soud za to, že takto explicitně vyjádřený právní názor z tohoto rozsudku nevyplývá. A nevyplývá ani z jiných rozsudků (např. rozsudek ze dne 3. 3. 2011, čj. 7 As 108/2010 – 71), v nichž byly vysloveny podobné úvahy v tom smyslu, že soud nemá pochybnosti o aktivní legitimaci provozovatele SZTE k podání žaloby proti stavebnímu povolení (resp. odvolacímu rozhodnutí), popř. že jeho účastenství ve stavebním řízení bylo odvozováno od jeho vlastnického práva k SZTE či práva odpovídajícího věcnému břemeni. Otázka účastenství nebyla v těchto rozsudcích věcně posuzována, neboť v tomto směru nebyla uplatněna žádná žalobní či kasační námitka. To je ostatně pochopitelné vzhledem k tomu, že žalobcem a stěžovatelem byl právě provozovatel SZTE, jehož účastenství správní orgány nezpochybňovaly. Úvahy o důvodech účastenství ve stavebním řízení byly v těchto rozsudcích pouze východiskem k vyhodnocení toho, jaký okruh námitek mohl být tímto účastníkem uplatněn v řízení před soudem.

pokračování

[32] V každém případě však uvedená rozhodnutí, stejně jako například rozsudky ze dne 11. 4. 2014, čj. 5 As 82/2013 – 56, a čj. 5 As 89/2013 – 50, potvrzují praxi, že s provozovatelem SZTE je v řízení o povolení změny stavby spočívající ve změně způsobu vytápění (popř. ohřevu TUV) jednáno jako s účastníkem řízení za předpokladu, že daný dům je stále napojen na SZTE. Zcela zřejmá je tato okolnost i z již citovaného rozsudku čj. 9 As 120/2013 – 19. V tomto případě, dokud byl dům napojen na SZTE, jednal stavební úřad s provozovatelem SZTE jako s účastníkem řízení. Až ve chvíli, kdy bylo zjištěno, že dům byl od SZTE odpojen, bylo usnesením vysloveno, že tato osoba již není nadále účastníkem řízení. S ohledem na výše vyslovené úvahy považuje Nejvyšší správní soud tento postup správních úřadů za zcela správný.

[33] Nejvyšší správní soud tedy na základě výše uvedeného uzavírá, že stěžovatel by byl v případě oznámeného stavebního záměru podle § 109 písm. d) a e) stavebního zákona účastníkem stavebního řízení, bylo-li by vedeno. Z tohoto důvodu měl být k oznámení stavebního záměru na základě § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona opatřen jeho souhlas. Nestalo-li se tak, měly být jeho námitky posouzeny a podle § 117 odst. 5 věty třetí písm. a) téhož zákona mělo být rozhodnuto o tom, že oznámení stavebního záměru nemá právní účinky.

[34] Pro úplnost Nejvyšší správní soud poznamenává, že v dalších tvrzeních stěžovatele neshledává přímé dotčení jeho práv v příčinné souvislosti s oznamovaným stavebním záměrem. Jelikož to však nemá vliv na závěr o nutnosti opatřit souhlas stěžovatele s oznámeným stavebním záměrem, Nejvyšší správní soud se k těmto dalším tvrzeným skutečnostem vyjadřuje pouze stručně.

[35] Stěžovatel coby podnikatelský subjekt není garantem zákonnosti rozhodování správních orgánů. Dotčení jeho práv tudíž nemůže spočívat toliko v tvrzeném rozporu stavebního záměru s jakoukoliv právní normou, bez vztahu k vlastnickému právu stěžovatele, resp. právu odpovídajícímu věcnému břemeni. Nelze proto shledat důvod účastenství například pouze v tom, že stavba je údajně v rozporu se zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, jiných zákonech či popřípadě v rozporu s veřejným zájem.

[36] Poukazované problémy technického rázu nejsou dle Nejvyššího správního soudu důsledkem provedení stavebního záměru, nýbrž důsledkem ukončení soukromoprávního vztahu mezi provozovatelem SZTE a odběratelem. Přestože je motivace stavebníka patrná a prováděná změna stavby měla zřejmě vést k ukončení tohoto smluvního vztahu, jsou tyto skutečnosti na sobě zcela nezávislé. Stěžovatelem uváděné důsledky by zjevně nastaly i v případě, že by byl smluvní vztah ukončen, aniž by byl daný stavební záměr realizován. Mezi realizací stavebního záměru a problémy, které stěžovatel uváděl, tedy není přímý kauzální vztah. Domnívá-li se stěžovatel, že by snad právní úprava měla při ukončování smluvního vztahu více pamatovat na dopady na SZTE, není to otázka, kterou by se měly zabývat stavební úřady (popř. následně správní soudy) při posuzování stavebního záměru. Podobný charakter mají také další stěžovatelem namítané technické obtíže, které podle něj povedou ke zvýšení nákladů na dodávku tepla. Krajský soud proto

nepochybil, pokud ohledně tvrzených důsledků odpojení bytového domu od SZTE neprováděl další dokazování stěžovatelem předloženými listinami.

[37] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud poznamenává, že závěr žalovaného o tom, že souhlas stěžovatele k oznámenému stavebnímu záměru nemusel být vyžadován, měl vést k zamítnutí námitek nikoliv pro nepřipustnost, nýbrž pro nedůvodnost. Nejde totiž o otázku, která by předcházela posouzení důvodnosti námitek, nýbrž prakticky o jedinou otázku, která mohla být v rámci meritorního rozhodování o námitkách posuzována. Jak plyne z § 117 odst. 4 věty druhé stavebního zákona, námitky proti oznámenému stavebnímu záměru lze podat pouze z důvodu, že neodpovídá podkladům, na základě kterých udělily svůj souhlas, nebo z důvodu, že jejich souhlas nebyl opatřen. Jiné otázky tedy nelze v rámci posouzení důvodnosti hodnotit. Pro nepřipustnost by bylo možné námitky zamítnout například tehdy, byly li by naopak namítány pouze jiné než zákonné důvody.

[38] Rozhodnutí v nyní projednávané věci není v rozporu s rozsudky Nejvyššího správního soudu vydanými o kasačních stížnostech stěžovatelky v řízeních vedených pod sp. n. 10 As 84/2014, 10 As 208/2014 a 10 As 214/2014. Ve všech uvedených případech nebylo stěžovateli, na rozdíl od právě projednávané věci, účastenství ve stavebním řízení odepřeno.

[39] Dodatečnou argumentaci žalovaného, podle níž by zrušení rozsudku krajského soudu bylo pouze formálním řešením, jež by pro bezpředmětnost bylo nepotřebné a neproporcionální Nejvyšší správní soud nemůže akceptovat; podrobněji se k této argumentaci vyjádřil již v citovaném rozsudku čj. 7 As 163/2014 – 70, na jehož odůvodnění může být vzhledem ke shodnému okruhu účastníků jen odkázáno.

VI. Závěr a náklady řízení

[40] Nejvyšší správní dospěl v posuzovaném případě k závěru, že krajský soud zatížil svůj rozsudek vadou spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, pro kterou Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. větou první před středníkem napadený rozsudek zrušil. Současně zdejší soud ze stejných důvodů shledal, že již v řízení před krajským soudem byly splněny podmínky dle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s. a zrušil proto i rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 14. 8. 2013, čj. OÚPSŘ 225/2013-330, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[41] V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, je v povinen v souladu s ním posoudit otázku účastenství stěžovatele ve stavebním řízení o stavebním záměru, pokud by bylo vedeno, a s tím související otázku nezbytnosti připojení souhlasu stěžovatele s oznámeným stavebním záměrem.

[42] V případě, kdy Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu dle § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a

pokračování

náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, čj. 1 As 61/2008 – 98).

[43] Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci. Ten přísluší žalobci, neboť napadené rozhodnutí správního orgánu druhého stupně bylo Nejvyšším správním soudem zrušeno. Žalovaný ve věci celkový úspěch neměl, náhrada nákladů řízení mu proto nenáleží. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu zdejší soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přiznal náhradu nákladů řízení proti žalovanému. Tyto náklady řízení jsou tvořeny jednak částkou 8 000 Kč za soudní poplatky (3 000 Kč za žalobu a 5 000 Kč za kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu). Dále jsou náklady řízení tvořeny částkou 24 684 Kč.

[44] Zástupce žalobce před krajským soudem v řízení o žalobě učinil celkem tři úkony právní služby, kterými jsou převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v účinném znění (dále jen „advokátní tarif“)], a dvě písemná podání ve věci samé (1 x žaloba + 1x replika k vyjádření žalovaného) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. V řízení před Nejvyšším správním soudem učinil zástupce žalobce celkem tři podání, která lze považovat za úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Jedná se o kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu ze dne 25. 8. 2014, čj. 59 A 95/2013 – 41, a dvě repliky k vyjádření žalovaného (ze dne 15. 12. 2014 a ze dne 23. 3. 2015). Celkově tedy zástupce žalobce učinil šest úkonů právní služby. Za každé z nich mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o částku 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Částka za jeden úkon právní služby tak činí 3 400 Kč, za šest úkonů náleží zástupci žalobce náhrada ve výši 20 400 Kč. Zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, celková částka náhrady se proto zvyšuje o 21% sazby daně z přidané hodnoty, odpovídající částce 4 284 Kč, na částku 24 684 Kč.

[45] Celková výše náhrady nákladů řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem včetně zaplacených soudních poplatků tedy činí 32 684 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce Mgr. Martina Peckla, advokáta se sídlem Italská 27, Praha 2, ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. února 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu